נשבעין לגזברים · אלא פשעו בהן שהן בעלי הדין דמיין שתרמו את הלשכה אין אחריות אחידה על הבעלים אלא על ההקדש כדאמרינן לקמן תורמין על האבוד שיהא חלק בקופות הללו למי שאלה שקלו ואבד ואינו יודע מכאיו שאבד: **ואם לאו** · שנודע להם מקודם לכן, שוב אין תורמין עליהם אלא על מנת שישלמו להם אחריהם תחתיהם לפיכך בני העיר הן בעלי הדין של שלוחים: **נמצאו** · קלי אחדו: **שמחירום** · קלי אעלבו: **אלו ואלו שקלים הם** · דכיון דקדוש קדוש: **הכא בנושא שכר מסקינן** · כלומר שבועה זו לא ליפטר מתשלומין היא דאלא שומר חנם נשבע על הפשיעה ולא טשא שכר משלם גניבה ואבידה כי מתני' ושבועה זו כדי ליטול שכרן, נשבעין אינן ברשותן וגובין שכרן מן בני העיר, ולקמיה פריך והא כיון דשומר שכר, יש עליו לשומרו מגניבה ואבידה ולא שמר לא השלים עבודתו אין לו ליטול שכר: **נשבעים לגזברים** · בתמיה והלא אין שכרן אלא על בני העיר: **נשבעים לבני העיר** · ליטול שכרן ובמעמד הגזברים מפני שההפסד על ההקדש: **וסבא נמי נסי דשלומי לא משלמי** · דאינמיעם הקדשות מתשלומי שומרים: **אגרייהו מיהא לפסיד** · שהרי כשהעבדו לשומרן מגניבה ואבידה ועל מנת כן היו טמלין שכר והרי לא השלימו מלאכתן: **בלסטים מזוין** · דאונס הוא ולשמירה זו לא קבלו עליהם: **הא מני ר"ש היא** · במסכת שבועות (ד' מב:): **יש לכן אונאה** · בכדי גרם לה ומאן דגרים לה לא ידע שאמר ר"ש בהדיא לגבי שבועה והולך ללמדה ממשנתנו: **שחייב באחריות** · שהמפקיד חייב באחריות הלכך כדידיה דמי לר"ש והכא נמי חייבין כל בני העיר לשקול אחרים תחתיהן: **תורמין על האבוד** · כשהיו ממלאים שלש קופות מכסף הלשכה והיא תרומה ליקח מכסף הקופות כל קרבנות צבור ותורמין אותן ע"מ שיהו שלש קופות ראש ותרומה לשירייס שיהו אותן שהביאו שקלים הנשארים בלשכה זוכים בתרומת הקופה להיות הקרבנות גם עליהם ותורמין אותן אע"פ שלא שקלו ואבד לו ואין יודע לו: **ועל הגבוי** · ושולט בדרך: **ועל הפחות לגבות** · מי שנאנס ולא שלם שקלו באחד היה משלמו כל השנה כולה ונותנין בשופר שכתוב עליו יתקלון חדתין והלשכה היתה נתרמה ג' פעמים בשנה בפרום הפסח ובפרום עצרת ובפרום החג וכשמגיע זמן לתרום נוטלין מעות השופר בלשכה ותורמין וכשתורמין תרומה לחשובה מתנין לקח על הפחות לגבות וגם בשניה ובשלישית והמבית אחר שנתרמה השלישית נוטלין לשופר שמו תיקלין מתיקין וטופל לשירי הלשכה ומהן בחין תומת העיר ומגדלותיה: **אלא מר"ש** · לעולם שבועה זו ליפטר מן התשלומין היא ובשומר חנם ולקשיא לך מתני', דלוריתא פטור לגמרי ורבנן הוא דתקון לה אלא יזלזלו בהקדשות בשמירתן: **השוכר את הפועלים** · גזבר של הקדש שכר פועלים משל הקדש: **נשמור את הפרה** · לדומה שלקחוה ושומרין אותה אלא תיפסל בעליית טול לו במום: **נשמור את הפיטוקות** · שלא יטמאו שהיו מגדלין אותן לפרה בחצירות הבעיות בשלעים ותחתיהן חלל כדאמרינן בסוכה בהיקן תחת המטה (ד' כא·) לפי שעשו מעלה בכהן השורף את הפרה שתהא פריצתו בטהרה ואין אחזו הכהנים טוענין בו כל שבעה כדאמרינן בסדר יומא (דף חב) והתיטוקות הללו אלא נטמאו מעולם ממלאים מים למקדשין ומזין עליו כל שבעה: **ונשמור סורעים** · שדה המכוכרת וזרועה לשומר קודם לפסח שבעים יום כדאמרינן במנחות (ד' פב·) לי נמי בשביעית ספיחים לשומר ושתי הלחם · **לין נותנין לו שכר שכם** · אם שכיר יום הוא: **לפיכך אין אחריות שכם עליו** · אם אירע בהן קלקול בשבת אין חייב לשלם: **שכיר שבת** · שבוע · **שכיר שבוע** · שמיטה שלימה: **נותנין לו שכר שכם** · שנבלע בשכר אחר הימים ואינו מפורש לשבת: **בשקנו מידו** · שאם יקלקל שמירתו ישלם, הא ואלו שלם שהרי הוריך מלמו לך ושיעבד נכסיו: **פני פנא** · לענין שבועת הפקדון, אמר גזלות: **קדשים שהבעלים מייבין באחריותן** · כגון דאמר "הרי עלי" והפרישן והפקדן לזה וכפר ונשבע והודה חייב קרבן שבועה: **שאני קורא בהן בה' וכחש** · הנשבע שאני קורא בהן בעמיתו וכחש מפני שהם קרבן של עמיתו ודעמיתו פטור דבעינן בה': **כלפי לייא** · כלפי הכן הדבר טומה · "לייא" היכא, כגון (ברכות ל' מ·) תלבי לנהרא כגני לייא: איפכא

נשבעין לגזברין ואם לאו נשבעין לבני העיר ובני העיר שוקלין אחרים תחתיהן נמצאו שהחזירום הגנבים אלו ואלו שקלים הם ואין עולין להם לשנה הבאה אמר שמואל הכא בנושא שכר עסקינן נשבעין ליטול שכרן אי הכי נשבעין לגזברין לבני העיר מבעי ליה? אמר רבה נשבעין לבני העיר במעמד גזברין כי היכי דלא נחשדינהו ואי נמי כי היכי דלא לקרו להו פושעים הא נגנבו או שאבדו קתני ושומר שכר בגניבה ואבידה חיובי מיחייב והכא נמי נהי דשלומי לא משלמי אגרייהו מיהא לפסיד אמר רבה נגנבו בלסטין מזוין אבדו שטבעה ספינתו בים רבי יוחנן אמר הא מני ר"ש היא דאמר קדשים שחייב באחריותן יש להן אונאה ונשבעין עליהם והתנינן עד שלא נתרמה התרומה משנתרמה התרומה קדשים שאינו חייב באחריותן נינהו דתניא תורמין על האבוד ועל הגבוי ועל העתיד לגבות אלא אי אלעזר שבועה זו תקנת חכמים היא שלא יהו בני אדם מזלזלין בהקדשות: נושא שכר אינו משלם: רמי ליה רב יוסף בר חמא לרבה תנן נושא שכר אינו משלם ורמינהי השוכר את הפועל לשמור את הפרה לשמור את התינוק לשמור את הזרעים, אין נותנין לו שכר שבת לפיכך אין אחריות שבת עליו, היה שכיר שבת שכיר חדש שכיר שנה שכיר שבוע נותנין לו שכר שבת לפיכך אחריות שבת עליו מאי לאו לשלם? לא, להפסיד שכרו, אי הכי רישא דקתני אין אחריות שבת עליו הכי נמי דלהפסיד שכרו ומי אית ליה שכר שבת? והא קתני אין נותנין לו שכר שבת? אשתיק א"ל מידי שמיע לך בהא א"ל הכי אמר רב ששת בשקנו מידו וכן א"ר יוחנן בשקנו מידו: ר"ש אומר קדשים שחייב באחריותן חייב באחריותן יש להן אונאה ושאינו חייב באחריותן אין להן אונאה: תני תנא קמיה דר' יצחק בר אבא קדשים שחייב באחריותן חייב שאני קורא בהן בה' וכחש ושאינו חייב באחריותן פטור שאני קורא בהן בעמיתו וכחש אמר ליה כלפי לייא

נשבעין לגזברים · פרש"י אם מתנתרמה התרומה כולו לדין נשבעים לגזברים דתנן תורמין על האבוד ומשמע שרוצה לפרש תורמין על האבוד שאבדו שליח קודם שנתרמה אך לא כולו לדין אלא אחר שתרמו וקשה לפירושו דהוה ליה זו ואין נ"ל זו דכ"ש על הגבוי שלא נאבד שתורמין עליו וגם הפסקו לא מיירי בכולהו לדין ויש לפרש תורמין על האבוד שבא ליד הגזבר ונאבד קודם שתרמו כיון שהגיע ליד הגזבר ועל הגבוי ועודנו ביד השליח בדרך תורמין אע"ג שנאבד אחר שתרמו ועל הפחות לגבות אחר זמן ולשולחו לגזבר אע"פ שבשעה הרמה לא נתנה עדיין לשליח ובפרק בתרא דכתובות (ד' קח· ושם ד"ה ומ) גבי מודר הנאה דפריך בשלמא שוקל שקלו דתנן תורמין על האבוד ט' פירוש אותו שנאבד משליח אחר שתרמו דאין זה הנאה כיון שהוא פטור ולא כפרש"י דהתם דפי' דמעתיד לגבות מוכיח דתורמין אע"פ שלא יגבה לעולם ואין משמע כן בשמעתין:

דתנן תורמין על כו' · דתניא גרסינן דאין זו משנה בשקלים ותימה אמאי לא מוכח מגופא דאינו חייב באחריות מדקאמר נשבעין לגזברין ולא לבני העיר:

(ה) **אמר** רבי יוחנן בשקנו מידו · ולא"ת דבפ' הפועלים (לקמן ד' לד· ע"ש) תנא מתנה שומר חנם להיות כשואל להתחייב באונסין ופריך במאי מתנה בדברים ומשני אמר שמואל בשקנו מידו ור' יוחנן אמר אפילו תימא לא קנו מידו בהוא הנאה דקא מהימן ליה גמר ומשעבד נפשיה א"כ מאי בעי קנין וי"ל דהכא דפטור אפי' משבועה לא משעבד נפשיה בלא קנין אי נמי התם כיון שמתחייב כשואל סבורים העולם שהשאיל לו, ובהיא הנאה משעבד נפשיה: **לשמור** הזרעים · ולא"ת והיאך מותר לשמור כיון שאומר הא כתיב (יחזקאל מה) ממשקה ישראל מן המותר לישראל ודרשינן (ת"כ פ' בהר) ולא מעבדי מזריך לא תבצר מן המשומר אי אתה בוצר אבל אתה בוצר מן ההפקר משמע דאסור אם ליקח מן המשומר וכי תימא אינו אסור כי אם לבצור אבל אם עבר ובצר שרי לאכול הא אפילו מן ההפקר אסור לבצור בבירה תולדה דקלירה דאמרינן ברים מועד קטן (ד' ג·) וי"ל שלא היה מותר לעולם מליקח רק שהיה מודיעין שיתרום לעומר ומעכשו היו מתנין מליקח: הא

[ע"ש דברי הגאון זצוק"ל דקי"ל אינגבו כו' בתנאו דאינו אחר ראו בהתחלות הגאון ר"מ]

[נגיל כמ: מג.]

שבועות מב: [ע"ש]

[כתובות קח.]

[תוספ' ס"ת מדרש פ"ל. תוספתא שבת פ"מ]

[נגיל מו. ומ"ל]

ויקרא הוכא נסי כי תתא ואזלה מאל בה' ובחי בעיתו בקנין או בקבל או עשק אחת אחיתו

[ע"ע תוס' יבמות קכב. ד"ה של ותוס' מנחות מד. ד"ה שומרי]

עין משפט נר מצוה

קסט א ב ג מיי' פ"ג מהלכות שכלים הלכה ט:

קע ד מיי' שם פ"ב מה' טופ"ב מה"ו ט:

קעא ה מיי' שם פ"ג מה' ח ופ"ב מהל' שכירות הלכה כ מוס"ש מ"מ פי' שם פסיף ח:

קעב ו מיי' פ"ו מהל' שכנ מה' כס פסב נאון שם מוס"ש מ"מ פי' שם פסיף ד [רב אלפס שכנ סכ"ג דף עח]:

קעג ז (מיי' פ"ב מהל' שכירות הלכה ח) סמג עשין סה מוס"ש מ"מ פי' שם פסיף ח:

קעד ח מיי' שם מוס"ש שם פסיף ד:

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה וכן אמר ר' יוחנן וכו' ח"כ אמאי בעי:

גליון הש"ס

גמ' ונשבעין ליטול שכרן. עיין בהגהות מרדכי פ' האומנין אות תנט:

נוסא

סתירה בזמן זאת טבל אם מ"ב לעלם לקנות על נעבר ואינה

מפנה

△ (מרקב) קנויות

▽ תבואות

נוסא

בירור תוכן בר"מא בזמן מלוק אין קנויות מ"מ בארוחות לקנות מ"מ בארוחות